

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**ІНСТРУКЦІЯ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ВИМОГ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ, ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ ТА ПОРЯДКУ ДІЙ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ**

**Умань
2022**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор,

Голова ЦЗ

Олена НЕПОЧАТЕНКО

ІНСТРУКЦІЯ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
щодо виконання вимог техногенної безпеки, цивільного захисту та
порядку дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій

I. Галузь застосування.

Ця інструкція встановлює основні вимоги щодо дій керівного складу та працівників університету при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Дія інструкції поширюється на всі структурні підрозділи університету, є обов'язковою для вивчення та виконання всіма посадовими особами з цивільного захисту та техногенної безпеки, усіма працівниками.

II. Виконання основних вимог техногенної безпеки.

1. Створення, зберігання і раціональне використання матеріальних ресурсів об'єктового рівня, необхідних для запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

2. Оповіщення керівників об'єкту повинно здійснюватись за схемами оповіщення, які зберігаються в чергових на видному місці.

3. Вивісити поруч з телефонними апаратами таблички із зазначенням номерів телефонів для виклику аварійно-рятувальних служб.

4. Увесь персонал при прийнятті на роботу повинен проходити навчання діям та способам захисту в разі виникнення аварійних ситуацій та аварій, про що у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань техногенної безпеки робляться відповідні записи.

5. За результатами інструктажів персонал повинен:

- знати та вміти виконувати встановлені на території об'єкту вимоги стосовно власної безпеки та безпеки об'єкту;
- знати основні телефони оперативних чергових аварійно-рятувальних служб;
- знати правила поведінки при виникненні аварійних ситуацій;
- знати основні заходи та способи захисту від шкідливого впливу наслідків надзвичайних ситуацій, порядок надання першої медичної допомоги, правила користування засобами радіаційного, хімічного та колективного захисту.

III. Правила поведінки і порядок дій працівників у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

1. При загрозі та здійсненні терористичного акту:

а) при отриманні погрози телефоном:

- терміново передати отриману інформацію правоохоронним органам за тел.102, КАНЦЕЛЯРІЮ за тел. (04744) 4-69-89, 097-946-95-49, охороні УНУС за тел. (04744) 4-69-70, 098-218-15-46 та Штаб ЦЗ 096-702-19-08.
- зафіксувати у письмовій формі зміст та характер погрози, особливості передачі повідомлення (шумовий фон, стать погрожувача, тембр голосу, акцент, наявність жаргонних, професійних виразів тощо);
- виконати вимоги правоохоронних органів щодо дій на основі отриманої інформації;

б) при виявленні вибухового пристрою або предмету, схожого на нього:

- негайно повідомити чергового поліції за тел. 102, Уманське РУ ДСНС у Черкаській області за тел. 101, КАНЦЕЛЯРІЮ за тел. (04744) 4-69-89, 097-946-95-49, охороні УНУС за тел. (04744) 4-69-70, 098-218-15-46 та Штаб ЦЗ 096-702-19-08;
- до прибуття оперативної слідчої групи організувати охорону місця, де було знайдено підозрілий предмет.

1.2. При отриманні загрози у письмовій формі:

забезпечити термінову передачу отриманої інформації до правоохоронних органів за тел.102, КАНЦЕЛЯРІЮ за тел. (04744) 4-69-89, 097-946-95-49, охороні УНУС за тел. (04744) 4-69-70, 098-218-15-46 та Штаб ЦЗ 096-702-19-08;

- забезпечити недоторканість усіх елементів (конверт, його вміст, текст погрози, комп'юторний файл та ін.) кореспонденції та їх збереження до моменту передачі представникам правоохоронних органів;
- попередити працівників об'єкту про факт отримання загрози та виклику оперативно-слідчої групи;
- забезпечити можливість безперешкодного під'їзду автомашин правоохоронних органів, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, МВС тощо;
- після прибуття оперативно-слідчої групи керуватися вказівками її керівника.

1.3. При захопленні терористами заручників у приміщеннях чи на території об'єкту:

- забезпечити всіма можливими засобами термінову передачу інформації до правоохоронних органів про захоплення заручників;
- вжити заходи щодо недопущенню паніки і провести евакуацію працівників, які не стали заручниками, до безпечного місця;
- не допустити випадків несанкціонованих дій працівників об'єкту, батьків та інших громадян, які не мають відповідних повноважень по визволенню заручників;
- після прибуття представників правоохоронних органів діяти за вказівками їхнього керівника.

2. З отриманням сигналу «Повітряна тривога»:

- негайно довести інформацію до особового складу об'єкта;
- черговим навчальних корпусів і гуртожитків негайно відкрити всі захисні споруди, підвальні приміщення;
- ланкам з обслуговування захисних споруд протягом 7-10 хв. забезпечити укриття працівників і студентів у сховищі, підвальних і цокольних приміщеннях навчальних корпусів і гуртожитків.

3. У разі виявлення (виникнення) пожежі:

- повідомте за телефоном 101 пожежну охорону, вказавши точну адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, наявність людей;
- відкрийте основні і запасні евакуаційні виходи;
- повідомте телефоном коменданта корпусу (або гуртожитку), КАНЦЕЛЯРІЮ за тел. (04744) 4-69-89, 097-946-95-49, охороні УНУС за тел. (04744) 4-69-70, 098-218-15-46 та Штаб ЦЗ 096-702-19-08;
- повідомте працівників та студентів про необхідність евакуації, починаючи з верхніх поверхів;
- приступайте до локалізації та гасіння пожежі власними силами;
- забезпечте зустріч підрозділів пожежної охорони, безперешкодний доступ на територію об'єкта, надайте їм допомогу у встановленні автомобілів біля пожежних гідрантів.

4. Повідомлення про небезпеку радіоактивного зараження.

При отриманні повідомлення про небезпеку радіоактивного зараження залишайтеся вдома, включіть радіоточку для прослуховування інформаційних повідомлень управління з надзвичайних ситуацій, закрийте вікна, двері, завішайте їх цупкою тканиною чи одіялом, закрийте

вентиляційні люки, душники, заклейте щілини у віконних рамах. Коврові доріжки і килими зверніть, столи накрийте клейонкою. Перед вхідними дверима поставте ємність з водою і поруч розстеліть килимок.

Для попередження чи зменшення впливу на організм радіоактивних речовин:

- протягом 7-10 днів приймайте по 1 таблетці йодистого калію або по 5 крапель 5% розчину йоду на склянку води тричі на день після їжі, оптимальний час прийняття вперше препаратів йоду за 4-6 годин до поступлення радіоактивних речовин;
- максимально обмежте перебування на відкритій місцевості, при виході із приміщення використовуйте засоби індивідуального захисту (респіратор, пов'язку, плащ, гумові чоботи);
- у житлових приміщеннях щоденно проводьте вологе прибирання;
- їжу приймайте тільки в закритих приміщеннях, ретельно мийте руки з милом перед їжею;
- воду вживайте тільки із перевірених джерел, а продукти харчування – через торгівельну мережу.

Якщо перебування людей в даній місцевості є небезпечним, то проводиться евакуація. Залишаючи квартиру, вимкніть джерела електроенергії. Візьміть з собою документи, гроші, необхідні речі, одягніть засоби індивідуального захисту, попередьте сусідів про початок евакуації.

Коли ви прибудете в безпечний район, пройдіть санітарну обробку.

5. Інформація про вихід в атмосферу небезпечних хімічних речовин (НХР).

При отриманні інформації про вихід в атмосферу **небезпечних хімічних речовин (НХР)** будьте уважні до вказівок міського управління з надзвичайних ситуацій. Приготуйте засоби індивідуального захисту органів дихання (протигази, респіратори, ватно-марлеві пов'язки), найпростіші засоби захисту шкіри (плащі, накидки) і залишіть район аварії або згідно рекомендованих рекомендацій залишіться в приміщенні, щільно закрийте вікна і двері, димоходи, вентиляційні люки, вхідні двері завішайте, використовуючи ковдри і будь-які щільні тканини, заклейте щілини у вікнах і з'єднання рам плівкою, лейкопластиром чи звичайним папером. Надійна герметизація приміщення повністю виключить проникнення НХР у приміщення.

Залишаючи квартиру, вимкніть джерела електроенергії, візьміть із собою особисті документи, необхідні речі, надягніть засоби індивідуального

захисту, гумові чоботи і виходьте із зони хімічного зараження в бік, перпендикулярний напрямку вітру. Нагадайте про евакуацію сусідам. Вийшовши із зони зараження, зніміть верхній одяг, залишіть його на вулиці, помийтесь із милом, ретельно промийте очі і прополощіть рот. При підозрі на отруєння припиніть будь-які фізичні навантаження, випийте велику кількість теплового чаю, компоту чи молока і зверніться до медпрацівника.

При отруєнні чадним газом винесіть потерпілого із зони зараження, розстебніть комір одягу. При необхідності зробіть штучне дихання.

6. Повідомлення про небезпеку землетрусу.

При отриманні повідомлення про небезпеку землетрусу перед тим, як залишити робоче місце, вимкніть електрику і газ. Якщо землетрус застав Вас у приміщенні, бережіться падіння шаф, полиць тощо. Тримайтесь далі від вікон, дзеркал, світильників. Стійте біля внутрішньої стінки у дверному отворі. Як тільки вщухнуть поштовхи, намагайтесь залишити приміщення. В разі, коли ви знаходитесь на вулиці, відбіжіть на її середину, на площу, пустир – подалі від будинків і споруд, стовпів і ліній електропередач.

7. Повідомлення про наближення урагану.

При отриманні повідомлення про наближення урагану, закрийте щільно двері, вікна, вентиляційні, горищні люки. З балконів, лоджій заберіть предмети, які поривами вітру можуть бути скинуті донизу і завдати людям травми. В разі, коли ураган застав Вас на вулиці, сховайтесь у найближчому міцному будинку, заглибленому приміщенні. Якщо ураган супроводжується грозою, то з метою уникнення ураження блискавкою, не ховайтесь під дерева, не підходьте до підпор ліній електропередач і т.д.

Дана інструкція повинна зберігатися у чергових навчальних корпусів і гуртожитків на видному місці.

Інструкцію розробила
Інженер з пожежної безпеки

Антоніна ГОРОБЕЦЬ